

Dansk og Natur/teknologi, 1.-5. klasse

Omfang: 1-3 lektioner pr. fotohistorie.

Tidsforbruget varierer efter, hvor grundigt I arbejder og hvor mange fotohistorier, I bestemmer jer for at lave.

Lav spændende fotohistorier om Kenya

Med det enkle digitale fotohistorie-værktøj skal eleverne researche, udvælge billeder/lyde og skrive korte tekster. De ender med at præsentere et flot digitalt produkt.

De kan vælge mellem 11 fotohistorier inden for tre emner – både rettet til dansk og til N/T. Indholdsmæssigt kommer eleverne rundt i naturen, livet og børnenes hverdag i Kenyas Turkana-region, i de grønne bjerge og i hovedstaden Nairobi.

Inspiration til læringsmål

- Eleverne har viden om de forskelle og ligheder, der er på børns liv i Kenya og i Danmark.
- Eleverne kan formidle denne viden i et digitalt produkt.

Inspiration til tegn på læring

- Eleverne kan lave en digital fotohistorie med tekster, hvor de reflekterer og formidler baggrundsviden.

Kompetencer og målpar

Kompetenceområder	Kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål
Dansk efter 2. klasse		
Læsning	Eleven kan læse enkle tekster sikkert og bruge dem i hverdagssammenhænge	Finde tekst 2: Eleven kan finde tekster ved at navigere på alderstilpassede hjemmesider / Eleven har viden om sideopbygning på hjemmesider
Læsning	Eleven kan læse enkle tekster sikkert og bruge dem i hverdagssammenhænge	Sammenhæng 1: Eleven kan forbinde tekstens emne med egen viden, erfaring og ideer / Eleven har viden om samspil mellem tekst og læser
Kommunikation	Eleven kan kommunikere med opmærksomhed på sprog og relationer i nære hverdagssituationer	IT og kommunikation 1: Eleven kan anvende it til hverdagskommunikation / Eleven har viden om digital kommunikation i skrift, billede og lyd
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i nære og velkendte situationer	Præsentation og evaluering 1: Eleven kan præsentere sit produkt i nære sammenhænge / Eleven har viden om enkle præsentationsformer
Dansk efter 4. klasse		
Læsning	Eleven kan læse multimodale tekster med henblik på oplevelse og faglig viden	Forberedelse 1: Eleven kan strukturere sin baggrundsviden / Eleven har viden om metoder til strukturering af viden

Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i velkendte faglige situationer	Præsentation og evaluering 1: Eleven kan udføre en mundtlig fremlæggelse / Eleven har viden om metoder til mundtlig formidling
Dansk efter 6. klasse		
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i formelle situationer	Præsentation og evaluering 1: Eleven kan fremlægge sit produkt for andre / Eleven har viden om modtagerforhold
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i formelle situationer	Præsentation og evaluering 2: Eleven kan revidere sin arbejdsproces frem mod næste produktionsforløb / Eleven har viden om revision af arbejdsproces og målsætning
Natur/teknologi efter 4. klasse		
Perspektivering	Eleven kan relatere natur og teknologi til andre kontekster	Mennesket 1: Eleven kan sammenligne egne levevilkår med andres / Eleven har viden om levevilkår forskellige steder i verden

Tips: Fotohistorierne er for både små og store

Nemt og intuitivt at arbejde med – også for de små

Fotohistorie-værktøjet er nemt at gå til, og det rummer alt, hvad eleverne har brug for. Du kan finde en trin-for-trin-vejledning i den trykte lærervejledning og i hjemmesidens lærer-univers. Du kan også se – og vise eleverne – den lille tutorial-video, der ligger i både Filmbanken og inde i selve værktøjet.

Gangen i arbejdet er enkel og overskuelig:

- Eleverne skal først vælge, hvad fotohistorien skal handle om. Der er tre forskellige temaer om Kenya (se neden for) – og tre-fire fotohistorie-emner at vælge mellem under hvert af de temaer. Du kan også bestemme, at de skal vælge et bestemt tema og emne, som passer til dit fag og forløb.
- Så researcher eleverne deres emne i et særligt panorama-billede, der gemmer en stribe 'hotspots' med billedserier og små faktatekster om forskellige vinkler på emnet. I hvert hotspot kan de tage små noter til sig selv om, hvad de opdager.
- Til sidst skal de lave en fotohistorie ud fra deres research – de skal udvælge syv fotos og skrive en tekst til hver. Her er arbejdet struktureret for dem med guidende spørgsmål – og de har alle de fotos lige for hånden, som de har opdaget på deres vej.

Teksterne læses højt

Hold øje med det lille højtaler-ikon, som findes ved alle tekster i fotohistorie-værktøjet. Ved at klikke på ikonet bliver teksterne læst højt, så små elever og svage læsere kan være med.

Alt bliver gemt

Elevernes arbejde bliver løbende gemt, så de skal ikke være nervøse for, at deres arbejde forsvinder, hvis computeren eller netværket pludselig skulle strejke.

Arbejd på PC, iPad eller tablet

Eleverne kan arbejde med fotohistorier på både PC, Mac, iPad og tablet. Hent iPad-app'en "Børnenes U-landskalender 2021" i AppStore. De kan dog ikke arbejde på smartphones.

Arbejd alene eller i makkerpar

Fotohistorieværktøjet egner sig godt til, at elever kan fordybe sig enkeltvis og lave deres helt egne digitale produktioner, som de tilmed kan dele med familie eller venner. Fra tidligere år ved vi, at mange arbejder sammen i makkerpar eller små grupper om at lave en eller flere fælles fotohistorier. Det styrker også mundtligheden.

Brug materialets faktastof

For at lave en god fotohistorie behøver eleverne ikke at have læst elevbogens historie 'Den store plan'. Bogen rummer dog en masse faktastof om Kenya, som vil gøre elevernes fotohistorier endnu bedre. Eleverne kan også få en masse viden ved at undersøge hjemmesidens sektion 'Opdag Kenya'. Her er film, billeder, quizzer og meget andet om Kenya. Som en forberedelse til arbejdet med fotohistorierne kan I evt. sætte en time af til at bruge opgavearket 'Opdag Kenya', hvor eleverne skal undersøge hjemmesiden.

Alternativ til at skrive lange tekster i fotohistorie-værktøjet

Fotoværktøjet kan bruges på flere måder. Hvis eleverne skal holde et oplæg – og de har meget på hjerte – så kan de nøjes med at skrive nogle få stikord til hvert billede. De har også mulighed for at printe et separat manuskript, som de kan tale ud fra, når de præsenterer deres fotohistorier – og vise fotohistorien frem uden tekster på.

Feedback – gør historierne endnu bedre

Når eleverne arbejder med fotohistorierne, har de hele tiden mulighed for at gå tilbage og skifte billeder ud og ændre i tekster. Det betyder, at du kan vælge at lægge en fase ind i forløbet, hvor eleverne får og giver feedback – enten på klasseniveau eller grupperne imellem. Herefter kan eleverne genåbne deres fotohistorier og arbejde videre og på den måde få et endnu bedre produkt ud af det. Samtidig lærer de at give og modtage konstruktiv kritik.

Her er årets temaer og fotohistorier

Tema: Verdens varmeste ørken

I dette tema skal eleverne besøge Turkana-folket, der lever som nomader i den nordlige del af Kenya. Fotohistorie-emnerne her kan sende dem på research i et (eller flere) tematiske panoramaer med billedserier og små faktatekster om lige præcis dette emne. De kan besøge ørkennaturen, en fiskerlandsby ved den store Turkana-sø og markederne i byen Lodwar.

Fotohistorie-emner til dette tema:

Fisker-folket ved ørken-søen

1.-5. klasse

I denne fotohistorie tager eleverne ud og besøger en fisker-landsby ved Turkana-søen. Det er den største ørken-sø i verden. Ved at klikke rundt i fiskerlandsbyen vil eleverne opdage, hvordan folk bor, hvad børnene laver og leger med, hvilke fisk der fanges, og hvordan fiskene bliver bearbejdet, så de ikke fordærver i det brandvarme klima.

Nomaderne i Turkana

1.-5. klasse

Hvordan er det at bo i det tørre og gølge Turkana – og leve på den samme traditionelle måde, som nomaderne har gjort i århundreder? I denne fotohistorie kommer eleverne helt tæt på livet blandt nomaderne og kan sammenligne med det børneliv, de kender fra Danmark. Hvad spiser folk? Hvor får de vand fra? Hvordan klæder de sig? Hvad laver børnene? Og hvorfor spiller dyrene så stor en rolle for nomadefolket i Turkana-regionen?

I byen Lodwar

1.-5. klasse

Lodwar er den største by i Turkana. På byens travle markeder kommer nomaderne ind langvejs fra for at købe og sælge fisk, grøntsager, geder, tøj, tekstiler og fletvarer. Elevernes opgave er at gå på opdagelse i byen og lave en fotohistorie om, hvad man kan købe, og hvordan en skoledag ser ud for børnene i byen.

Tag med til Turkana

Primært for 3.-5. klasse

Denne fotohistorie er mere fri end de andre under dette tema. I opgaven skal eleverne udvælge syv billeder fra Turkana-regionen, som de i særlig grad har lagt mærke til under deres research. De skal argumentere for, hvorfor de har valgt netop disse syv billeder. Det står eleverne frit for, om de vil fokusere på en særlig vinkel, som for eksempel børneliv, eller om de vil bruge deres fotohistorie til at formidle forskellige aspekter af livet i Turkana.

Tema: Vilde dyr og grønne bjerge

Kenyas højland er frodigt og frugtbart. Vi besøger Nakuru-bjergene, hvor der dyrkes te, avocado, passionsfrugt, bønner, blomster og meget andet. I temaet her kan eleverne undersøge og lave flotte fotohistorier om de kenyanske børns liv i bjergene og i byen Nakuru. De kan også komme på safari og opleve Kenyas fascinerende og afvekslende dyreliv: De store kattedyr, tykhuderne, fuglene, krybdyrene og mange andre.

Fotohistorie-emner til dette tema:

Kenyas vilde dyr

1.-5. klasse

Kenya er kendt i hele verden for sit vilde dyreliv, og i denne fotohistorie skal eleverne på safari. De møder både løver, næsehorn, krokodiller og giftslanger! Når de har fundet alle dyrene, laver de deres egen fotohistorie med de syv dyr, som de synes, er allermest spændende at fortælle om.

Hvad laver de i bjergene?

1.-5. klasse

I denne fotohistorie skal eleverne undersøge, hvordan folk lever i bjergområdet omkring byen Nakuru. Området kaldes ikke uden grund for 'Kenyas spisekammer', for det er her, en stor del af Kenyas fødevarerproduktion foregår. Der dyrkes også te. Te er kenyanernes foretrukne drik, og en stor del af produktionen eksporteres. Eleverne får blandt andet indsigt i, hvordan de grønne blade fra tebuskene forvandles til sort te på fabrikken.

Børnene i bjergene

1.-5. klasse

Børnene i bjergene går i skole, og de leger. Men de hjælper også til derhjemme med at passe dyr, hente vand og med at vaske tøj. I denne fotohistorie kommer eleverne tæt på børnelivet i Kenyas grønne bjerge. Er skolen anderledes end i Danmark? Bor vi mon på samme måde? Laver vi de samme ting i vores fritid?

Kenyas dyr og mennesker

Primært for 3.-5. klasse

Denne fotohistorie er tværgående. Det betyder, at eleverne kan hoppe frem og tilbage i temaets tre panoramaer og lave en fotohistorie med præcis de billeder og lyde, som de selv vælger. Fotohistorien kræver lidt mere tid, og der er mere stof at holde styr på. Derfor egner den sig bedst til de lidt ældre elever.

Tema: Oplev Nairobi

Nairobi er Kenyas vibrerende hovedstad. På den ene side er det en meget moderne by, og der er en voksende middelklasse, hvor mange børn nu har nogle livsvilkår, der på mange måder minder om danske børns. På den anden side er en stor del af byens befolkning meget fattig og bor i Nairobis store slumområder, blandt andet i Kibera, som er et af de største slumområder i Afrika.

Fotohistorier til dette tema:

Besøg slumbyen Kibera

1.-5. klasse

I denne fotohistorie får eleverne et unikt indblik i livet og især børnelivet i slumområdet Kibera i Nairobi. Folk bor i små skure uden elektricitet og rindende vand. Der er smalle gader, som oversvømmes, når det regner. Og børnene lever midt i det hele. Hvordan ser deres hverdag mon ud?

På opdagelse i storbyen

1.-5. klasse

I denne fotohistorie får eleverne et spændende indtryk af Kenyas hovedstad. De oplever gadelivet, den myldrende trafik med de farvestrålende matatu-busser, og de er med på et glaspusteri. Eleverne får også indsigt i, hvad middelklassens børn laver i løbet af en dag. Og så er de på besøg på et hjem for giraffer.

Her er Nairobi

Primært for 3.-5. klasse

I denne fotohistorie kan eleverne frit bestemme, hvilke billeder de vil udvælge til at fortælle om livet i Nairobi. Den mere frie form giver mere stof at overskue og egner sig derfor bedst til de lidt ældre elever. Fotohistorien giver blandt andet mulighed for at sammenligne de mere velstillede børns hverdag i Nairobi med børnenes liv i slummen.